

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.23.2024.8.3

Poznań, 7 czerwca 2024 r.

Pani
Joanna Kowalska-Andrzejewska
Kierownik MOTylarni
Ośrodka Terapii

ul. Św. Wawrzyńca 3B/U3
60-539 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1630 z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 7 maja 2024 r., znak: KN-II.0030.128.2024.1.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>MOTylarnia Ośrodek Terapii z siedzibą pod adresem: ul. Św. Wawrzyńca 3B/ U3, 60-539 Poznań, w dalszej części dokumentu określany także w skrócie: „Motylarnią” lub „Placówką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Edyta Kita – starszy specjalista, jako kierownik zespołu inspektorów,- Katarzyna Brzóška – inspektor wojewódzki. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzone były w dniu 16 maja 2024 r. i 6 czerwca 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Joanna Kowalska-Andrzejewska, Kierownik MOTylarni Ośrodka Terapii.</p>

(akta kontroli: str. 1-3)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Kierownikiem Placówki, Panią Joanną Kowalską-Andrzejewską,
- dokonano analizy okazanej dokumentacji dotyczącej bieżącej działalności Placówki,
- dokonano analizy dokumentacji 5 dzieci,
- przeprowadzono rozmowy z dziećmi obecnymi w Placówce,
- dokonano analizy kwalifikacji kadry Placówki,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

W drugim dniu kontroli, tj.: 6 czerwca 2024 r., do czynności kontrolnych została pisemnie upoważniona przez Kierownika Placówki – Pani XXX – Wiceprezes Zarządu Fundacji MOTYLARNIA i socjoterapeutka MOTylarni Ośrodka Terapii.

(akta kontroli: str. 4)

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, działalność MOTylarni Ośrodka Terapii oceniono **pozytywnie**. W związku z czym nie wydano zaleceń pokontrolnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

MOTylarnia Ośrodek Terapii zwana dalej „Motylarnią” jest niepubliczną Placówką, której organem prowadzącym jest Fundacja Rozwoju MOTYLARNIA z siedzibą w Poznaniu. 16 maja 2024 r., w pierwszym dniu kontroli, Kierownik przedłożyła umowę o realizację zadania publicznego nr ZSS-XVI.526.59.2022, zawartą między Miastem Poznań a Fundacją Rozwoju MOTYLARNIA, z której wynika, iż Miasto Poznań zleciło realizację zadania pt. „MOTYLARNIA ROZWIJA SKRZYDŁA - 2023-2025”, polegającego na prowadzeniu placówki wsparcia dziennego typu specjalistycznego, pod adresem: ul. Św. Wawrzyńca 3b/U3, 60-539 Poznań, z liczbą 30 miejsc dla osób małoletnich.

Placówka funkcjonuje w oparciu o *Statut Placówki Socjoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży Motylarnia w Poznaniu* nadany przez Fundację Rozwoju MOTYLARNIA z siedzibą w Poznaniu, w treści którego w § 1 wskazana jest inna nazwa Placówki, tj. MOTylarnia Ośrodek Terapii.

(akta kontroli: str. 5-7)

Szczegółowe zadania oraz organizację działania Placówki, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka oraz sposób jej prowadzenia, określa *Regulamin Ośrodka Terapii Motylarnia w Poznaniu*, opracowany przez Kierownika tej Placówki, obowiązujący od 2017 r., co jest **zgodne z art. 26 ust. 4 ww. ustawy**.

Analiza przedłożonych dokumentów pozwala stwierdzić, że nazwa placówki wsparcia dziennego jest różna w każdym z dokumentów statutowych, a w samym statucie nazwy Placówki też są różne. Nazwa Placówki winna zatem zostać ujednoczona.

(akta kontroli: str. 8-11)

Standardy opieki i wychowania oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw

1. Oględziny lokalu

Podczas kontroli dokonano oględzin lokalu Placówki. W trakcie czynności kontrolnych sporządzono „*Protokół oględzin*”, który został zaakceptowany i podpisany przez Kierownika Placówki i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia. W badanym obszarze Placówka funkcjonuje **zgodnie z art. 18b ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 12-20)

2. Kadra Placówki

Kierownikiem Placówki jest Pani Joanna Kowalska-Andrzejewska. Pani J. Kowalska-Andrzejewska ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia. Ponadto ukończyła studia podyplomowe z psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Posiada wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną przed objęciem stanowiska kierownika, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Kierownik okazała wydruk potwierdzający, że nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Kwalifikacje Kierownika Placówki są zatem **zgodne z art. 25 ust. 2 ww. ustawy**. W dniu kontroli zostały przedłożone zespołowi inspektorów aktualne, przygotowane na potrzeby kontroli, oświadczenia dotyczące posiadania pełnej władzy rodzicielskiej, niekaralności, niealimentacji Kierownika.

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej zatrudnionej w Placówce. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą zatrudnionych (na podstawie umowy zlecenia) było 7 wychowawców. Każda z ww. osób ma wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, co jest **zgodne z art. 26 ust. 1 ww. ustawy**. Z analizy akt osobowych wynika, że każda z osób zatrudnionych w Placówce była weryfikowana przed objęciem stanowiska lub podjęciem pracy pod kątem posiadania pełnej władzy rodzicielskiej, niekaralności oraz wypełnienia obowiązku alimentacyjnego oraz nie figurowania w bazie

danych Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym z dostętem ograniczonym, co jest **zgodne z art. 7b oraz art. 26 ust. 2 ww. ustawy.**

Powyższe potwierdzono podczas oględzin dokumentacji kadrowej, z których sporządzono protokół, zaakceptowany i podpisany przez Kierownika Jednostki.

(akta kontroli: str. 21-52)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, Placówka korzystała z pomocy wolontariuszy, z którymi zostały spisane porozumienia o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych. Każda z ww. osób nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przępstwo lub umyślne przępstwo skarbowe oraz nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym z dostętem ograniczonym. Powyższe jest **zgodne z art. 28 ust. 3 w zw. z art. 27 ust. 1 oraz w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571).**

(akta kontroli: str. 53-69)

W trakcie kontroli przedstawiono 5 przykładowych miesięcznych rozkładów godzin pracy wychowawców. Analiza ww. miesięcznych harmonogramów wykazała, że na dyżurze planowana jest zawsze obsada co najmniej jednego wychowawcy dla 15 wychowanków. Powyższe było **zgodne z art. 28 ust. 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 70-74)

3. Praca na rzecz dziecka, jako element systemu wspierania rodziny

Placówka funkcjonuje przez 11 miesięcy w roku, we wszystkie dni robocze, co najmniej 4 godziny dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci i rodziców. Przed rozpoczęciem zajęć dla podopiecznych, Placówka jest czynna od 13.30 do 14.30 dla rodziców podopiecznych. Ustalono, że w Jednostce dzieci i młodzież objęte były opieką i wsparciem od poniedziałku do piątku, w godzinach od 14.30 do 19.30. Liczbę miejsc w Placówce określa Statut Placówki: 30 w skali roku, jednak w jednoczesnym kontakcie i procesie terapeutycznym w zajęciach może uczestniczyć do 25 osób. W kontrolowanym okresie do Placówki zapisanych było 37 podopiecznych, w przedziale wiekowym od 8 do 15 roku życia. Analiza przykładowych list obecności wykazała, że w marcu 2023 r., na zajęciach najwięcej było 6 podopiecznych a najmniej 0, tylko 1 dziecko z zapisanych nie wzięło ani razu udziału w zajęciach w tym miesiącu. W czerwcu 2023 r., najwięcej było 8 osób na zajęciach a najmniej 0 uczestników, 3 dzieci nie przyszło ani razu na zajęcia do Motylarni. W grudniu 2023 r., zapisanych było 24 uczestników, na zajęciach najwięcej było obecnych 8 osób a najmniej 3; 1 z osób zapisanych ani razu nie pojawiła się w Placówce. W lutym 2024 r., najwięcej było obecnych 10 dzieci. Najmniej podczas zajęć było 6 uczestników, a 3 dzieci nie wzięło w ogóle udziału w zajęciach w Motylarni. Każdego dnia opiekę nad dziećmi i młodzieżą sprawowało 2 wychowawców, którzy również prowadzili z podopiecznymi zajęcia.

(akta kontroli: str. 75-82)

Działania kontrolne wykazały, że dzieci i młodzież, w trakcie pobytu w Placówce, miały zapewniony posiłek i stały dostęp do napojów typu woda. Dzieci same przygotowują sobie posiłki, pod nadzorem wychowawcy. Powyższe było **zgodne z § 3 pkt 10 Regulaminu w zw. z art. 28 ust. 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 83-84)

Okazana dokumentacja zawierała potwierdzenie pracy z dzieckiem oraz podejmowania przez wychowawców współpracy z rodzicami dzieci. Kierownik złożyła oświadczenie, z którego wynika, iż Placówka współpracuje z rodzicami lub opiekunami dzieci, z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. W analizowanej dokumentacji znajdują się zapisy potwierdzające współpracę Jednostki z placówkami oświatowymi – wychowawcami klas, psychologami i pedagogami szkolnymi czy też kuratorami sądowymi. Powyższe zatem było **zgodne z art. 23 ust. 1 ww. ustawy.**

W analizowanym okresie udział dziecka w zajęciach był nieodpłatny i dobrowolny, za zgodą rodziców bądź opiekunów prawnych, co było **zgodne z art. 23 ust. 2 i 3 ww. ustawy.** Nie było też przypadków skierowania dziecka do Placówki przez sąd. Powyższe znalazło potwierdzenie w oświadczeniu Kierownika oraz analizowanej dokumentacji.

(akta kontroli: str. 83, 85-102)

Na podstawie analizy dokumentacji Placówki ustalono, że organizacja zajęć opiera się na realizacji „Programu Socjoterapeutycznego dla Ośrodka Terapii Motylarnia 2023 – 2025 r”. W ramach realizacji programu zawiera się kilka elementów:

- a) oddziaływania wychowawcze w oparciu o założenia autorskiego programu profilaktycznego i socjoterapeutycznego dla dzieci i młodzieży – plan w 2023 – 2025 r.:
 - działania opiekuńczo – wychowawcze obejmują szereg działań indywidualnych i grupowych, tj.: nadrabianie zaległości szkolnych, cykl zajęć wychowawczych o charakterze rozwojowym i integracyjnym, w tym zajęcia sportowe i joga z relaksacją,
 - zajęcia psychoedukacyjne w terenie, tj.: wycieczki, wyjścia do kina, na basen czy kręgle,
 - podwieczorki i wspólne po nich porządki są okazją do nauki dbania o siebie i innych, przygotowania do konsumpcji posiłków oraz współodpowiedzialności za działania w grupie;
- b) zajęcia socjoterapeutyczne – prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w formie grupowej – tj. grupy otwarte (zajęcia ogólnorozwojowe i edukacyjne) oraz grupy zamknięte, mające za zadanie wspierać dziecko w radzeniu sobie z indywidualnymi problemami i jego kontaktach interpersonalnych;
- c) elementy Treningu Zastępowania Agresji:
 - trening umiejętności społecznych,
 - trening kontroli złości,
 - trening wnioskowania moralnego,
- d) zajęcia arteterapeutyczne i muzykoterapia – służą rozwijaniu twórczości, poznawaniu nowych sposobów wyrazu, czy odreagowaniu trudnych doświadczeń w artystycznej formie;

- e) spotkania społeczności socjoterapeutycznej – planowane są wspólne wyjścia na basen, do kina czy też teatru. Dodatkowo planowane są zajęcia, tj.: wspinaczka czy taniec, z wolontariuszami czy też instruktorami odpowiednio do tego przygotowanymi;
- f) kontakty z rodzicami w formie indywidualnej, grupowej i sesji rodzinnych;
- g) współpraca ze szkołą.

Ustalono, że praca z dziećmi dotyczyła głównie:

- zapewnienia opieki i wychowania małoletnim a także poczucia bezpieczeństwa,
- oddziaływań wychowawczych i wspierających rozwój psychofizyczny dziecka,
- pomocy w przezwyciężaniu kryzysów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych,
- stymulacji funkcji poznawczych dziecka,
- realizowaniu indywidualnych programów socjoterapeutycznych i psychologicznych, tworzonych przez wychowawców pracujących z dziećmi,
- pomocy w nauce, odrabianiu prac domowych, przygotowywania do zajęć lekcyjnych, nadrabianiu zaległości szkolnych
- organizacji czasu wolnego, wspólnych zabaw i zajęć sportowych,
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień dzieci poprzez udział w zajęciach plastycznych, muzycznych i artystycznych,
- prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, psychologicznych i profilaktycznych, zwłaszcza z zakresu profilaktyki uzależnień,
- zapewnienia dzieciom podwieczorku,
- pracy z rodziną podopiecznych, mającej na celu, zdobywanie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień, zdobywania kompetencji emocjonalnych oraz społecznych.

Odnotowano, że Placówka zapewniała dzieciom organizację zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych i kompensacyjnych oraz że realizuje indywidualny program psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię, co było **zgodne z art. 24 ust. 3 ww. ustawy**.

Placówka obejmowała wsparciem i opieką głównie dzieci i młodzież z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze. Głównymi problemami, z jakimi borykały się rodziny podopiecznych to: niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, niezaradność życiowa, uzależnienie od alkoholu.

(akta kontroli: str. 85-120)

W trakcie kontroli, tj. 6 czerwca 2024 r., została przeprowadzona rozmowa z dziećmi i młodzieżą obecną w Motylarni. W tym dniu w Placówce obecnych było 5 wychowanków. W rozmowie brało udział 4 wychowanków, 1 wychowanek odmówił uczestnictwa w rozmowie. Z rozmowy został sporządzony zapis. Podczas rozmowy, wychowankowie zostali zapytani o to, jakiego rodzaju wsparcia Placówka im udziela oraz jak oceniają jej funkcjonowanie. Wychowankowie potwierdzili ustalone przez inspektorów działania w zakresie wsparcia specjalistycznego oraz opiekuńczego i wychowawczego, a także

prowadzonych zajęć. Nadto, dzieci poinformowały, że dobrze czują się w Placówce i nie mają do jej pracy zastrzeżeń.

(akta kontroli: str. 121)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Książki kontroli” pod nr 1/2024.

IV. Wnioski i uwagi.

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję ujednoczyć brzmienie nazwy Placówki, tak aby we wszystkich dokumentach brzmiała jednakowo.

V. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi MOTylarni Ośrodka Terapii, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 8 stron.

Edyta Kita
Starszy specjalista

Katarzyna Brzośka
Inspektor wojewódzki

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu
Wojewódzkiego

Dokument sporządziła:

Edyta Kita

Starszy specjalista

20.06.2024 r.